

РЕШЕНИЕ

№ 269

гр. Благоевград, 11.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на осемнадесети април
през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Надя Узунова

Членове: Миглена Йовкова
Миглена Кавалова-Шекирова

при участието на секретаря Анастасия Фотева
като разгледа докладваното от Надя Узунова Въззивно гражданско дело №
20231200500241 по описа за 2023 година

Производството е образувано по въззивни жалби, подадени от
двете страни по делото против решение № 906957/30.11.2022 г., постановено
по гр.д. 3161/2019 г. по описа на РС-Благоевград.

Жалбоподателят М. С. атакува решението в частта, с която
исковата му претенция е отхвърлена. Според жалбоподателя решението е
неправилно и незаконосъобразно, постановено в противоречие с материалния
закон и със събраните доказателства. В жалбата не сочи конкретни аргументи,
за основателността на претенцията му в частта, с която РС я е отхвърлил над
уважения размер. Счита, че към предмета на спора следва да намерят
приложение както разпоредбите на ЗМВР, така и КТ и издадените въз основа
на него подзаконови нормативни актове. Затова и след прилагане на чл. 9 ал.2
от Наредба за структурата и организацията на работната заплата, положеният
от него нощен труд следва да се преизчисли и се заплати като извънреден
труд. Неприлагането на чл. 9, ал. 2 би поставило държавният служител в
системата на МВР в неравностойно положение спрямо работещите по
трудово правоотношение и другите държавни служители, чиито

правоотношения се регламентират от КТ и ЗДСл. Моли решението да се отмени в отхвърлената част и се уважи изцяло.

Жалбоподателят ГДПБЗН атакува решението в частта, с която исковите са уважени. Жалбоподателят оспорва изводите в атакуваният акт, които счита, че са направени в нарушение на материалния закон. Според него съдът не се е съобразил с правния статут на ищеца - качеството му на държавен служител – полицейски орган, съгласно чл. 142, ал.1 т.1 от ЗМВР и че неговите правоотношения с ОДМВР са служебни, съгласно ал.2 на чл. 142 от ЗМВР и се уреждат единствено със ЗМВР. Според жалбоподателя през процесния период е действала Наредба № 8121з-776/29.07.2016 г., уреждаща и предвиждаща полагането на нощен труд между 22,00 и 06,00 часа, като работните часове не следва да надвишават 8 часа за всеки 24-часов период. Заклучава, че е налице изрична регламентация в ЗМВР и цитираната наредба, касаеща полагането на нощния труд, поради което са неприложими, както НСОПЗ, така и КТ. Специалната регламентация изключва начина, по който е процедирал РС при постановяване на осъдителното си решение. В подкрепа на тезатата си счита, че н ТР 1 /23 г. по т.д. 1/20 г. на ОСГК на ВКС, както и решение на СЕС. Ето защо счита иска за неоснователен. Моли да се отмени решението, с което иска е уважен, респективно – иска се отхвърли, като претендира юрисконсултско възнаграждение и разноски за настоящата и предходната съдебна инстанция, като в случай, че съдът намери жалбата за неоснователна прави възражение за прекомерност на претендираните разноски от ищеца.

БлОС счита подадените въззивни жалби за допустими. Подадени са от лица с правен интерес, срещу подлежащ на атакуване съдебен акт в предвидения в закона срок за обжалване.

Атакуваното решение е валидно и допустимо.

От доводите във въззивните жалби е видно, че не с е спори по приетата за установена от РС фактическа обстановка в атакувания акт. Видно е, че ищецът М. С. за процесния период съотв. от 29.11.2016 г. до 4.12.2016 г. е работил като старши пожарник, а от 5.12.2016 г. до 29.11.2019 г. - като „Командир на екип“ в Районна служба към РД „Пожарна безопасност и защита на населението“ Благоевград, през който период е полагал труд и през нощта – във времето от 22.00 ч. до 06.00 ч., като въз основа на изслушаната

съдебно-счетоводна експертиза, е прието, че е положил общо 1729,25 часа нощен труд, които след преизчисляването им с коефициента 1.143 се равняват на 1 976,53 часа дневен труд. Така за процесния период за разликата след преизчисляването се е стигнало до полагане на труд, от който неотчетени и неплатени са останали 247,28 часа, за които според експерта се следва възнаграждение от 1 758,16 лв.

Претенцията на ищеца е за заплащане на допълнително възнаграждение за извънреден труд с правно основание чл. 178, ал.1, т. 3 вр. чл. 187, ал. 5 ЗМВР.

Ищецът поддържа тезата, че за отработените от него часове при работата на нощни смени, след прилагане на механизма по чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ за отчитане на нощните часове с превръщането им в дневни - се получават часове, положен труд, които счита за извънреден и затова претендира възнаграждение за такъв труд. Нормата на чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ предвижда при сумирано изчисляване на работното време нощните часове да се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място.

Тезата на ищеца според БлОС е несъстоятелна. Ищецът е държавен служител в орган по пожарна безопасност и защита на населението по см. на чл. 142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР и като такъв статута му според ал. 2 от същата норма се определя от този закон. С чл. 187, ал. 1 ЗМВР е визирано за нормална продължителност на работното време на държавните служители в МВР да е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица като според ал. 3 при работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22.00 и 6.00м., като работните часове през нощта не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период; като работното време за работещите на смени /8-, 12- или 24 часови смени/ се изчислява сумирано за тримесечен период, който период на отчитане преди изменението на ал. 3, действащо до 13.10.2016 г. е бил едномесечен. При отчитане на работното време чрез формата на сумирането изчисляване – установената продължителност на работния ден и на работната седмица се спазва средно за определен по-продължителен от деня и седмицата период от време. Затова в

тези случаи продължителността на работното време през работните дни може да превишава нормалната, но работата в повече се компенсира с почивка в границите на отчетния период, като средно за периода, през които работното време се отчита /сумира/ се спазва баланса на работното време и свободното време.

Ето защо само от твърденията на ищеца за положен нощен труд, който е в рамките на редовните му работни смени, според съда не следва извод за положен извънреден труд, след превръщане на нощните часове в дневни с прилагане на чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ, тъй като не се взема предвид и определените му почивки за установения тримесечен период на отчитане на работното време. Освен това нормата на чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ е неприложима, поради наличие на специална регламентация в ЗМВР и подзаконовите актове, издадени по прилагането му, уреждащи именно реда за организацията и разпределянето на работното време, неговото отчитане, компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи. Регламентацията на посочените въпроси се съдържа в отменените Наредба № 8121з-407/11.8.2014 г., Наредба № 8121з-592 от 25.05.2015 г. Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. на министъра на вътрешните работи издадени въз основа на законовата делегация по чл.187, ал.9 ЗМВР, като през процесния период е действала Наредбата от 2016 г. В раздел III от Наредбата от 2016 г. се съдържат, правила за разпределяне на работното време, измежду които в чл. 14, ал. 3 при разпределяне на работните смени в графици е визирано спазването и на чл. 2, ал. 1 от нея, който е идентичен на чл. 187, ал. 1 от ЗМВР. Идентичните норми предвиждат възможност за нощен труд с продължителност до 8 часа, докато ограничението по чл. 140 от КТ е за нощен труд до 7 ч.

От изложеното досежно нормативната продължителност на работното време на държавните служители, изричната регламентация на разпределяне на работното време при работа на смени, съдържаща конкретно разписани правила за спазване и предвидения начин на отчитането им следва, че е налице специална уредба регламентираща служебните правоотношения на служителите в органите по пожарна безопасност и защита на населението, което изключва прилагането на общото трудово законодателство. По въпроса към момента е постановено Тълкувателно решение 1/23 г. по т.д. 1/20 г. от

ОСГТК на ВКС, според което При отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи не са приложими разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от същата наредба/ и следва да се прилагат разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове.

Затова несъстоятелно се поддържа наличие на празнота в специалната нормативна база, която по аналогия да се запълни с прилагане на чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ. Според съда именно от съществуващата изрична регламентация за отчитане и заплащане на нощния труд следва, че не са налице предпоставките на уредената правна техника в чл. 46, ал. 2 от ЗНА за преодоляване на празноти в закона чрез правоприлагане по аналогия.

Липсата в действащата нормативна уредба на норма идентична на чл. 31, ал. 2 от отменената Наредба № 8121з-407 от 11.08.2014 г., също издадена от министъра на вътрешните работи въз основа на делегация по ЗМВР, според която При сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22,00 и 6,00 ч. за отчетния период се умножава по 0,143 и че Полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период, според БлОС също не обосновава извод в тази насока, тъй като е израз на различно разрешение на въпроса от министъра на вътрешните работи, по предоставените му от закона правомощия за това с издаване на наредби по чл. 187, ал.9 ЗМВР /а към момента ал. 10/.

Процесните отношения се регулират от ЗМВР, според чл. 179, ал. 2 от който размера на допълнителното възнаграждение за нощен труд се определя със заповед на министъра на вътрешните работи, каквато е издадена и с която е определено нощния труд да се заплаща с 0.25 лв. на час. Дали прилагането механизма на чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ ще доведе до заплащане на нощния труд в по-голям размер е ирелевантно. Превръщането на нощните часове в дневни, с коефициента по чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ има отношение към увеличеното заплащане на нощния труд, а не към натрупването на часове, чието надвишение да води до извънреден труд.

Доколкото обаче той е визиран за превръщането на нощните

часове в дневни в издадените въз основа на КТ други наредби, определящи отчитане на работното време с изрични препратки към чл. 9, ал. 2 НСОПЗ, като напр. Наредба за работното време, почивките и отпуските – съотв. на чл. 9а, ал. 4 и сл. от нея, отново следва да се посочи, неприложимостта ѝ, поради наличие на специална специфична регламентация по тези въпроси.

Не може да се изведе аргумент за приложение на чл.140, ал.1 КТ относно регламентацията на нормалната продължителност на нощния труд и от чл.188, ал.2 ЗМВР, защото нормата препраща само към специалната закрита по КТ, уредена в глава XV от КТ, в която глава не попада чл.140, ал.1 КТ.

Съдът счита, че няма неравностойност на положението спрямо работещите, за които се прилага КТ и издадените въз основа на него нормативни актове, тъй като поради специфичния статут на държавните служители, работещи по ЗМВР, е създадена специална нормативна уредба съдържаща редица привилегии заради и в съответствие със специфичния труд, който полагат, поради което и работното им време се организира по специално уреден ред в нарочно издадени за целта нормативни актове. Очевидно е, че специалната регламентация е създадена, за да компенсира особената тежест на полагания нощен труд на работещите в публичния сектор полицаи и пожарникари.

Затова и постановеното решение на СЕС от 24.2.2022 г. по дело С[1]262/20 не е основание за друг извод, предвид т. 1 от него, с която изрично е решено, че член 8 и член 12 от Директива 2003/88 ЕО на Европейския парламент и на съвета от 4 ноември 2003 година, относно някои аспекти на организацията на работното време трябва да се тълкуват в смисъл, че не налагат да се приема национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работещите в публичния сектор като полицаи и пожарникари да е по-кратка от предвидената за тях нормална продължителност на труда през деня; както и че при всички случаи в полза на такива работници трябва да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които позволяват да се компенсира особената тежест на полагания от тях нощен труд.

Различни от направените от БлОС в настоящия акт изводи не

произтича и от т. 2 от решението на СЕС, според която членове 20 и 31 от Хартата на основните права на ЕС трябва да се тълкува в смисъл, че допускат определената в законодателството на държавата членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, включително за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т.е. е свързана с допустима от закона цел и е съразмерна на тази цел. Безспорно е, че високата обществена значимост на полаганият труд от полицаите и пожарникарите и правомощията им за защитата на гражданите, противодействие на престъпността, защита на националната сигурност, опазване на обществения ред и пожарна безопасност и защита на населението, установени в ЗМВР, обосновават съразмерност на законодателната уредба, предвиждаща полагането на 8 часов нощен труд.

По изложените съображения предявения иск за заплащане на извънреден труд е неоснователен. Затова решението на РС, в частта, с което иска е уважен следва да се отмени и се постанови отхвърлянето му респ. решението в частта с която искът е отхвърлен /поради съвпадане на крайния резултат, не и съображенията за това/ - се потвърди.

Като последица от становището на въззивния съд следва решението да се отмени и в частта, с която ГДПБЗН МВР е осъдена да заплати на **М. С.** сумата от 175,78 лв., представляваща разноски за заплатено адвокатско възнаграждение съотв. по сметка на РС-Благоевград на сумата от 70,33 лв., представляваща държавна такса и на 350 лв. разноски за изготвената съдебно счетоводна експертиза.

С оглед изхода на спора на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, на жалбоподателя следва да се присъдят направените от него разноски, които за настоящата инстанция възлизат в размер на 135,17 лв., от тях 35,17 лв. за държавна такса и 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение, определено съгласно чл. 78, ал. 8 от ГПК във вр. с чл. 37 ЗПрП във вр. с чл. 23, т. 1 от Наредбата за заплащане на правната помощ. Към тази сума следва да се прибави и сумата от 35,16 лв., която е приспадната от РС от дължимото юрисконсултско възнаграждение за представителството на ГДПБЗН пред него от 100 лв., предвид присъждането на 64,84 лв. от същото съразмерно отхвърления размер. Съдът съобрази, че производствата по трудови дела за р

аботниците и служителите съгл. чл. 359 КТ са безплатни, което обаче не се отнася при неблагоприятен за тях изход до дължимите разноси, направени от насрещната страна. Водим от изложеното и на основание чл. 271, ал. 1 ГПК, чл. 178, ал.1, т. 3 вр. чл. 187, ал. 5 ЗМВР, БлОС

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 906957/30.11.2022 г., постановено по гр.д. 3161/2019 г. по описа на РС-Благоевград, в частта в която е уважен иска за сумата от 1 758,16 лв., както и в частта, с която ГДПБЗН МВР е осъдена да заплати на М. Х. С. сумата от 175,78 лв., представляваща разноси, както и да плати да плати по сметка на РС Благоевград сумата от от 70,33 лв., представляваща държавна такса и 350 лв. разноси за изготвената съдебно счетоводна експертиза като вместо това постановява:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователен предявения от М. Х. С., с ЕГН ***** против ГДПБЗН - МВР иск за заплащане на сумата от 1 758,16 лв. / хиляда седемстотин петдесет и осем лева и 16 ст./, представляваща допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за периода 29.11.2016 г. до 29.11.2019 г., получен в резултат на преизчисляване на положен нощен труд в дневен с коефициент 1.143, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 29.11.2019 г. до окончателно то й изплащане.

ОСЪЖДА М. Х. С., с ЕГН ***** да заплати на ГДПБЗН - МВР сумата от 170,33 лв., представляваща разноси за двете съдебни инстанции.

Потвърждава решението в останалата му част.

Решението подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от връчването му на страните пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____